

**การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่บ้านหัวแรต ตำบลช้างปี อำเภอสหัสขันธ์
จังหวัดสุรินทร์**

**Political Awareness Of People In Field Ban Hua Raet, Chang Pi Subdistrict,
Srikhoraphum District, Surin Province**

**ชุตินา อิวชุมแสง^{1*}, นันทน์ภัทร พยุงวงศ์², ณัฐธณิชา เกตุแก้ว³, ดร.ณิ อ้นชำนาญ⁴,
และธนรัฐ ยิ่งงาม⁵**

**Chutima Aiochumsaeng¹, Nannaphat phayungwong², Natthanicha Ketkaew³,
Darunee Anchamnan⁴, and Thanarat Yangngam⁵**

¹บ้านชุมแสง ตำบลทุ่งแสงทอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์; Ban Chum Sang, Thungsangthong Subdistrict,
Nangrong District, Buriram Province

²บ้านสะเดา ตำบลกาเกาะ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์; Ban Sadao, Kakoa Subdistrict, Mueang Surin
District, Surin Province

³บ้านหัวแรต ตำบลช้างปี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุรินทร์; Ban Hua Raet, Chang Pi Subdistrict, Srikhoraphum
District, Surin Province

⁴บ้านหลุมดิน ตำบลเมืองสิงห์ อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์; Ban Lum Din, Mueang Ling Subdistrict, Chom Phra
District, Surin Province

⁵บ้านโคกเพชร ตำบลลำนางรอง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์; Ban Khok Phet, Lam Nang Rong Subdistrict,
Non Din Daeng District, Buriram Province

*Corresponding Author; e-mail : Chutima.iwc@gmail.com

Received : July 11, 2023; Revised : August 13, 2023; Accepted : August 30, 2023

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชน 2) เปรียบเทียบระดับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) นำเสนอแนวทางการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชน ในพื้นที่บ้านหัวแรต ตำบลช้างปี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุรินทร์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปในพื้นที่บ้านหัวแรต ตำบลช้างปี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 250 คน สุ่มตัวอย่างแบบสุ่มตามความสะดวก (Convenience sampling) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.904 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานใช้ค่าที (t-test) และค่าเอฟ (f-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในกรณีที่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะทำการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยวิธีผลนัยสำคัญน้อยที่สุด ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยการพรรณนาแจกแจงความถี่ ประกอบตาราง ผลการวิจัย พบว่า

1. ประชาชนบ้านหัวแรต ตำบลช่างปี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุรินทร์ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 146 คน ร้อยละ 58.4 มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 54 คน ร้อยละ 21.6 มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 144 คน ร้อยละ 57.6 สถานภาพสมรส จำนวน 135 คน ร้อยละ 54.0 และส่วนใหญ่ระดับการศึกษา มัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 100 คน ร้อยละ 40.0 ตามลำดับ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการตื่นตัวทางการเมือง โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.71$, $S.D.=0.548$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เป็นด้านที่มีระดับสูงที่สุด ($\bar{X}=4.27$, $S.D.=0.727$) อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ($\bar{X}=3.75$, $S.D.=0.764$) อยู่ในระดับมาก ด้านสถาบันครอบครัว ($\bar{X}=3.58$, $S.D.=0.734$) อยู่ในระดับมาก ด้านความเข้าใจทางการเมือง ($\bar{X}=3.53$, $S.D.=0.839$) อยู่ในระดับมาก ด้านสถาบันสื่อมวลชน ($\bar{X}=3.42$, $S.D.=0.877$) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2. ประชาชนที่มีเพศ รายได้ และสถานภาพ แตกต่างกันมีระดับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่บ้านหัวแรต ตำบลช่างปี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มีอายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. แนวทางการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่บ้านหัวแรต ตำบลช่างปี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุรินทร์ มีความสำคัญในแต่ละด้าน ดังนี้ คือ ด้านสถาบันครอบครัว ควรส่งเสริมให้สมาชิกในครอบครัวได้พูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองอย่างเปิดเผย เพื่อให้เกิดการตื่นตัวทางการเมืองตั้งแต่ในระดับครอบครัว ด้านสถาบันสื่อมวลชน ควรมีการเข้าถึงง่ายเพื่อให้ประชาชนมีการรับรู้ถึงข่าวสารเพื่อช่วยเพิ่มความตื่นตัวทางการเมืองให้กับประชาชน ด้านการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง ไม่ควรมีการซื้อสิทธิ์ขายเสียง เสียงที่ได้มาควรเป็นเสียงที่บริสุทธิ์จากประชาชน ด้านความเข้าใจทางการเมือง ควรมีสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับการเมือง ที่ใช้ภาษาง่ายและเนื้อหาที่เข้าถึงได้ง่าย เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนทุกกลุ่มวัย และด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ควรมีกิจกรรมการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี และควรแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองและสังคม เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมือง

คำสำคัญ (Keywords) : การตื่นตัวทางการเมือง, ประชาชน, การมีส่วนร่วมทางการเมือง, ความเข้าใจทางการเมือง

Abstract

Objectives of this research were: 1) To study the levels of people's political awareness, 2) To compare the people's opinions on political awareness, 3) To propose approaches for developing people's political awareness in Ban Hua Raet, Chang Pi Subdistrict, Srikhoraphum District, Surin Province, This research was quantitative collect data

from 250 samples selected by convenience sampling and using a questionnaire data percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test. In cases where statistically significant differences are found at the 0.05 level, the differences will be analyzed using the Least Significant Difference (LSD) method. The data from open-ended questionnaires were analyzed by description with a table of frequency.

The Findings were as follows:

1) Most People in Ban Hua Raet, Chang Pi Subdistrict, Srikhoraphum District, Surin Province were female, totaling 146 people, or 58.4%. There were 54 people, or 21.6%, aged 31-40. A total of 144 people, or 57.6%, had an income of less than 5,000 baht. There were 135 married individuals, accounting for 54.0%. Most had a secondary education/vocational certificate, with 100 people, or 40.0%, respectively. It was found that people had opinions on the people's political awareness in Ban Hua Raet, Chang Pi Subdistrict, Srikhoraphum District, Surin Province, overall at a high level ($\bar{X}=3.71$, $S.D.=0.548$). Classified by sides, from high to low, the findings were that the element of voting participation was at the highest level ($\bar{X}=4.27$, $S.D.=0.727$) at the highest level. Next is the aspect of political participation ($\bar{X}=3.75$, $S.D.=0.764$), with the average at a high level. The element of family institutions ($\bar{X}=3.58$, $S.D.=0.734$) has an average at the high level. The aspect of political understanding ($\bar{X}=3.53$, $S.D.=0.839$) is average at a high level. The last element of mass media institutions ($\bar{X}=3.42$, $S.D.=0.877$) has an average at a high level, respectively.

2) People of different sexes, incomes, and statuses did not have different opinions on the people's political awareness in Ban Hua Raet, Chang Pi Subdistrict, Srikhoraphum District, Surin Province, rejecting the set hypothesis. People with different ages and education overall had different opinions, statistically significant at 0.05, on the people's political awareness. Thus, the hypothesis is accepted.

3) Approaches for developing public political awareness of the people's opinions on the political awareness in Ban Hua Raet, Chang Pi Subdistrict, Srikhoraphum District, Surin Province, for each side, where that aspect of family institutions, family members should be encouraged to openly discuss and exchange opinions about politics without partisan division, to foster political awareness starting at the family level. Mass media institutions should have easier access to information so that citizens can stay informed about news, which would help enhance political awareness among the public. Regarding voting participation, they should not buy or sell votes, and the votes obtained should be genuine voices from the

people. Regarding political understanding, educational media about politics should use simple language and easily accessible content to enhance knowledge for citizens of all age groups. Political participation should be activities for freely expressing opinions and exchanging views on political and social issues to encourage citizens to be politically aware.

Keywords : Political awareness, People, Political Participation, Political Understanding

บทนำ (Introduction)

การตื่นตัวทางการเมืองเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้ประชาธิปไตยเกิดความเข้มแข็งได้หากการตื่นตัวทางการเมืองมีสูงจนเกินไปจนไม่อยู่ในกรอบกติกาและรัฐบาลไม่สามารถตอบสนองได้ทั้งหมด อาจจะทำให้ไปสู่ความไร้ระเบียบของระบอบประชาธิปไตยได้ในที่สุด การอบรมกล่อมเกลากิจการการเมืองเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความคิด ความเชื่อ ค่านิยม และอุดมการณ์ทางการเมืองจากพื้นฐานสู่ขั้นสูง สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในด้านการเมืองที่พัฒนาขึ้นได้ตามกาลเวลาที่เหมาะสม การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนมีสูงและบ่อยครั้ง ไม่เพียงแต่เป็นวิธีการในการพัฒนาทางการเมืองเท่านั้น แต่เป้าหมายสำคัญในการพัฒนาทางการเมืองให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมและสอดคล้องกับประชาธิปไตยสมัยใหม่การตื่นตัวทางการเมืองที่ผ่านมาพบว่า เกิดจากการปลุกเร้าหรือปลุกเร้าให้เกิดการตื่นทางการเมือง เพื่อตอบสนองความต้องการผลประโยชน์ทางการเมืองให้กับกลุ่มการเมืองบางกลุ่ม มากกว่าที่จะเกิดจากการสร้างจิตสำนึกของประชาชนให้หันมาตื่นตัว สนใจกับปัญหาบ้านเมืองโดยรวม การตื่นตัวทางการเมืองมีสูงจนเกินไปจนไม่อยู่ในกรอบกติกาและรัฐบาลไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ทั้งหมดอาจจะทำให้ไปสู่ความไร้ระเบียบของระบอบประชาธิปไตยได้ในที่สุดการเลือกตั้งเป็นสิ่งที่ประชาชนให้ความสนใจและมีการตื่นตัวทางการเมืองเป็นอย่างมาก โดยยังมีปัจจัยอื่น ๆ มาสนับสนุน เช่น สถาบันการกล่อมเกลากิจการการเมือง ได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันกลุ่มเพื่อน สถาบันสื่อมวลชน รวมถึงวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย การเกิดความตื่นตัวหรือกระตือรือร้นเคลื่อนไหวทางการเมืองแบบประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่องในทิศทางที่เหมาะสม ย่อมสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการติดตามและตรวจสอบการทำงานของภาครัฐให้มีความโปร่งใสและเอื้อประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง (ณัฐมน หมวกนิม และคณะ, 2565 : 104)

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการตื่นตัวทางการเมือง พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาประเด็น ประเด็นปัจจัยที่มีผลต่อการตื่นตัวทางการเมือง ได้แก่ ด้านสถาบันครอบครัว, ด้านกลุ่มเพื่อนและชุมชน, ด้านสถาบันการศึกษา, ด้านสถาบันสื่อมวลชน, และด้านความเข้าใจทางการเมือง (พระครูปลัดนายนกวัฒน์ (เอกรินทร์ ประสงค์กุล), 2564 : 5) ในขณะเดียวกันก็ยังมีศึกษาประเด็น ด้านสถาบันกล่อมเกลากิจการการเมือง, ด้านวัฒนธรรมทางการเมือง, ด้านความเข้าใจทางการเมือง, การมีส่วนร่วมทางการเมือง, และด้านไปใช้สิทธิเลือกตั้ง (กฤษฎพลณ์ บุญครอง และศิวัช ศรีโสภากุล, 2562) ประเด็นการตื่นตัวต่อการเลือกตั้ง ได้แก่ ด้านสื่อมวลชน, ด้านสถาบันการเมือง, ด้านสถาบันครอบครัว, ด้านกลุ่มเพื่อนและชุมชน, และด้านความเข้าใจทางการเมือง (พระมหาเอกรินทร์ ธรรมรส และคณะ, 2565) ประเด็นปัจจัยที่มีผลต่อการตื่นตัว

ประชาธิปไตย ได้แก่ ด้านสถาบันครอบครัว, ด้านกลุ่มเพื่อน, ด้านสถาบันการศึกษา, ด้านสถาบันสื่อมวลชน, และด้านสถาบันการเมือง (กัลยกร สังฆาต, 2563 : 21) ประเด็นการตื่นตัวระบอบประชาธิปไตย ได้แก่ ด้านสถาบันครอบครัว, ด้านกลุ่มเพื่อนและชุมชน, ด้านสถาบันสื่อมวลชน, ด้านสถาบันเมือง (ชลิต วงษ์สกุล และคณะ, 2562 : 4) ประเด็นการตื่นตัวของเยาวชน ได้แก่, ด้านสถาบันการกล่อมเกลາทางการเมือง, ด้านวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย, และด้านหลักอิทธิบาท 4 (ณฐมน หมวกนิม และคณะ, 2565 : 105) และสุดท้ายประเด็นการตื่นตัวต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้แก่ 1) ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง, ด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเมือง, และด้านการพึงปรารถยาเสียงของพรรคการเมือง/นักการเมือง (ปรกรณ์ เปรมทอง และวัลลภ พิริยวรรณนะ, 2562 : 511) ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมทั้งหมดที่กล่าวมานั้น คณะผู้วิจัยจึงสังเคราะห์ประเด็นที่จะศึกษามาทั้งหมด 5 ประเด็น คือ ด้านสถาบันครอบครัว ด้านสถาบันสื่อมวลชน ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านความเข้าใจทางการเมือง และด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ทั้งนี้ ประชาชนในพื้นที่บ้านหัวแรด หมู่ที่ 9 ตำบลช้างปี อำเภอสีรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ เป็นชุมชนที่ประชาชนในหมู่บ้านมีความสามัคคี ผู้นำชุมชนเข้มแข็ง คนในหมู่บ้านให้ความร่วมมือในทุกกิจกรรม ซึ่งประชาชนในพื้นที่บ้านหัวแรดนั้นมีการตื่นตัวทางการเมือง รับทราบข่าวสารจากช่องทางต่างๆ อาทิ โทรศัพท์ โทรศัพท์ สื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น ทั้งยังมีการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งในระดับประเทศ และระดับท้องถิ่นอยู่เสมอ แต่ในขณะเดียวกันประชาชนในชุมชนบางคนขาดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ และประชาชนบางส่วนมีความเบื่อหน่ายในรูปแบบของการเมืองเดิมๆ นักการเมืองคนเดิมๆ ในการนี้หวังว่าข้อมูลที่ได้รับมาจากการที่ประชาชนในพื้นที่บ้านหัวแรด หมู่ที่ 9 ตำบลช้างปี อำเภอสีรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ จะนำมาซึ่งการปรับปรุงพัฒนา และเสนอแนะต่อการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่ และจะเป็นประโยชน์ต่อผู้นำชุมชน บุคคล หรือหน่วยงานอื่นๆ และนำไปพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้นต่อไป (แผนปฏิบัติการจัดการชุมชนวิถีใหม่ : บ้านหัวแรด หมู่ 9 ตำบลช้างปี อำเภอสีรภูมิ จังหวัดสุรินทร์, 2565)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ทำให้คณะผู้วิจัยสนใจศึกษาเรื่อง “การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่บ้านหัวแรด ตำบลช้างปี อำเภอสีรภูมิ จังหวัดสุรินทร์” ที่จะมุ่งศึกษาเกี่ยวกับประเด็น ได้แก่ เพื่อศึกษาระดับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่บ้านหัวแรด ตำบลช้างปี อำเภอสีรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ เพื่อเปรียบเทียบการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่บ้านหัวแรด ตำบลช้างปี อำเภอสีรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และเพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่บ้านหัวแรด ตำบลช้างปี อำเภอสีรภูมิ จังหวัดสุรินทร์

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่บ้านหัวแรด ตำบลช้างปี อำเภอสีรภูมิ จังหวัดสุรินทร์

2. เพื่อเปรียบเทียบการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่บ้านหัวแรด ตำบลช้างปี อำเภอสือขภูมิ จังหวัดสุรินทร์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่บ้านหัวแรด ตำบลช้างปี อำเภอสือขภูมิ จังหวัดสุรินทร์

การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)

แนวคิดเรื่อง “ความตื่นตัวทางการเมือง” เป็นการวัดระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาชนในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย เนื่องจากการตื่นตัวทางการเมืองหรือการเคลื่อนไหวทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยที่มีรากฐานสำคัญมาจากวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตย ความตื่นตัวทางการเมืองเป็นที่มาของการแสดงออกทางการเมืองผ่านการมีส่วนร่วม ในรูปแบบต่างๆแต่ไม่ได้มองว่าเป็นเพียง “วิธีการ” ทางการเมืองเท่านั้น แต่ยังเป็น “เป้าหมาย” สำคัญยิ่งในการพัฒนาทางการเมืองอีกด้วย เพราะหากทำให้ประชาชนได้มีความตื่นตัวหรือ กระตือรือร้นเคลื่อนไหวทางการเมืองอย่างจริงจังต่อเนื่องในทิศทางที่เหมาะสมแล้ว ก็ย่อมสามารถ เข้ามาติดตามและตรวจสอบการทำงานของภาครัฐให้มีความโปร่งใสและเอื้อประโยชน์ต่อประชาชน อย่างแท้จริง

ชลิต วงษ์สกุล และคณะ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในอำเภอนางรอง จังหวัดอุดรธานี” ผลวิจัยพบว่า ประชาชนมีการตื่นตัวจากการglomเกลตาทางการเมืองด้าน สื่อมวลชน สถาบันการเมือง ครอบครัวและเพื่อน ชุมชน โดยการที่ประชาชนได้ความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองในสิทธิหน้าที่ของตน รับรู้ข่าวสาร การมีส่วนร่วมทางการเมือง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ส่งผลให้เกิดการส่งเสริมให้ประชาชนมีการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยนั้น โดยการส่งเสริมให้ประชาชนใช้หลักอภิธานิธรรม 7 ควรส่งเสริมให้ ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน ให้ประชาชนรับรู้ข่าวสารทางการเมืองมากยิ่งขึ้น โดยการให้ ประชาชนมีความรู้ทางการเมืองได้จากสื่อมวลชน สถาบันการเมือง เมื่อประชาชนได้รับข่าวสาร ทางการเมืองจากสื่อมวลชน หรือสถาบันการเมืองแล้ว ทำให้ประชาชนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทางการเมืองกับครอบครัว ประชาชนมีความรู้ รับรู้ข่าวสารทางการเมืองแล้ว ประชาชนจะมีส่วนร่วม ร่วมทางการเมืองที่ดีขึ้น ส่งผลให้ประชาชนมีการการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่ดีและถูกต้อง เพราะเกิดจากมีความรู้ทางการเมืองที่ดี

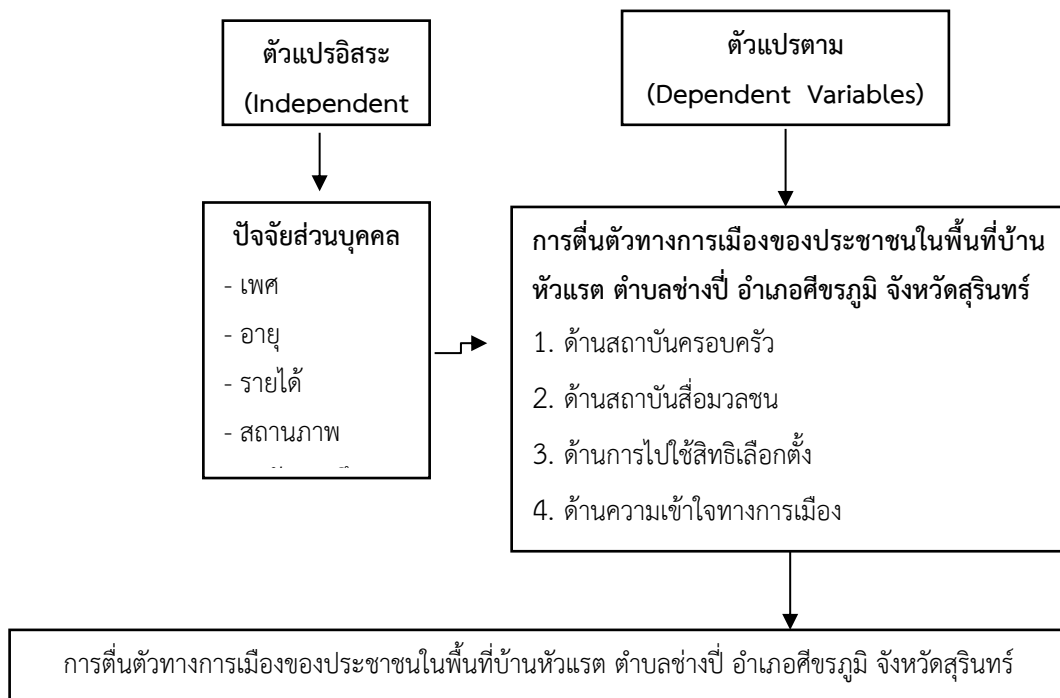
พระมหาชาติ ชาติชโย (ลวดคำทุย) (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไปในอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี” ผลวิจัยพบว่า 1. ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการตื่นตัวทางการเมืองในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไป ของประชาชนในอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.43$, S.D.=0.43) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน ด้านความศรัทธา ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ($\bar{X}=3.64$, S.D.=0.54) อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านจิตสำนึกในความยุติธรรม ($\bar{X}=3.31$, S.D.=0.58) ด้านสิทธิเสรีภาพ ($\bar{X}=3.27$, S.D.=0.69) อยู่ในระดับปานกลาง 2. ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการตื่นตัวทางการเมืองในการไปใช้

สิทธิเลือกตั้งทั่วไป โดยรวมแตกต่างกัน จึงไม่ยอมรับสมมติฐาน 3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางที่ส่งเสริมในการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชน คือ ด้านความศรัทธาระบอบประชาธิปไตยคือ เชื่อว่าประชาธิปไตยสามารถแก้ปัญหาของชาติได้ แม้จะวิกฤตขนาดไหนก็ตามที่ การจะให้ประชาชนมีศรัทธาต่อประชาธิปไตย ผู้นำและ นักการเมืองก็ต้องมีความชอบธรรมในการปกครองด้วยด้านเสรีภาพ คือ สิทธิเสรีภาพ เป็นหัวใจสำคัญ ของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารและข้าราชการประจำ ไม่ละเมิด สิทธิเสรีภาพของประชาชน เพราะถ้ามีการกระทำความผิดก็เท่ากับละเมิดประชาธิปไตย ด้านจิตสำนึก ในความยุติธรรม ประชาชนสร้างความสัมพันธ์ทางบวกในการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน เป็นแบบอย่างที่ดีไม่ซื้อสิทธิ์ขายเสียง รมรณรงค์ให้ไปใช้สิทธิและเห็นความสำคัญในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

พระครูปลัดนายกวัฒน์ (เอกรินทร์ ประสงค์กุล) (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา” ผลการศึกษาพบว่า 1. สภาพทั่วไปในการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา การตื่นตัวทางการเมืองเริ่มต้นจากครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันที่จะสร้างวิถีทางไปสู่ความเป็นประชาธิปไตยที่ยั่งยืน เพราะเป็นหน่วยในการปลูกฝังค่านิยมต่าง ๆ ตั้งแต่เรื่องการเรียนรู้หน้าที่ ความรับผิดชอบ กลุ่มเพื่อนและชุมชนให้ความสนใจและติดตามข่าวสารและประเด็นสำคัญทางการเมืองผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ มีการพูดคุยแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางการเมือง แก้ปัญหาความขัดแย้ง สถาบันการศึกษาให้ความรู้ถึงสิทธิ 1 เสียงของ ทุกคนสำคัญ สถาบันสื่อมวลชนเป็นช่องทางสร้างความรู้ ความเข้าใจ การรับรู้ข่าวสารต่างๆ จึงเป็นช่องทางที่สำคัญที่จะให้ประชาชนรับรู้การปฏิบัติการภายในหน่วยงานทุกขั้นตอน ด้านสถาบันทางการเมือง สถาบันทางการเมืองเป็นตัวแทนทางการเมืองประชาชนทั่วไปตื่นตัวทางการเมือง และมีส่วนเชื่อมสัมพันธ์กับการสร้างให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองด้วย 2. เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน 3. การประยุกต์หลักพุทธธรรมในการส่งเสริมการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านฉันทะ นายกอบจ. เข้ามาทำหน้าที่ทำงานทางการเมืองต้องดูแลประชาชน ตามที่ให้สัญญาไว้ตอนหาเสียง ด้วยความเต็มใจ ไม่หวังผลตอบแทน ด้านวิริยะ ให้ความช่วยเหลือและร่วมกิจกรรมของชุมชน มีความกล้า แน่วแน่ มั่นคง มองเห็นว่างานเป็นสิ่งที่ท้าทาย ใจสู้เมื่อทำแล้วก็จะไม่ท้อถอย นำพาความเจริญมาสู่ประชาชนได้จริง ด้านจิตตะ เอาใจฝักใฝ่ในการปฏิบัติงานไม่ทำการทุจริต โก่งกินคอร์รัปชั่น ซื้อสิทธิ์ขายเสียง ตื่นตัวในการติดตามการทำงาน มีความตั้งมั่น อุทิศเวลาให้กับงาน ด้านวิมังสา หมั่นใช้ปัญญาพิจารณา ใคร่ครวญตรวจหาเหตุผล และตรวจสอบข้อยิ่งหย่อนในสิ่งที่ทำ มีการวางแผนวัดผล คิดค้นวิธีแก้ไขปรับปรุงงานให้งานก้าวหน้าให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจสูงสุด

ณฐมน หมวกนิม และคณะ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนในระบบประชาธิปไตยที่มีผลต่อการเลือกตั้งทั่วไปของไทย” ผลวิจัยพบว่า การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาสภาพของการตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนที่มีผลต่อการเลือกตั้ง 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมการตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนที่มีผลต่อการเลือกตั้ง และ 3. เพื่อบูรณาการหลักพุทธธรรมตามหลักอิทธิบาท 4. เพื่อส่งเสริมการตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนที่มีผลต่อการเลือกตั้ง การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนา การวิจัยเชิงปริมาณ วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามที่มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1. วัฒนธรรมทางการเมืองมีผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนมากกว่าสถาบันกล่อมเกลางานการเมือง 2. ปัจจัยที่ส่งเสริมการตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนที่มี ผลต่อการเลือกตั้งทั่วไปของไทย ภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยสมการถดถอยมีอำนาจในการทำนาย คิดเป็นร้อยละ 37.7 และหลักอิทธิบาท 4 เป็นสิ่งที่ดีต่อการส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เยาวชนต่อการตื่นตัวทางการเมือง

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.905

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ของบ้านหัวแรต ตำบลช้างปี อำเภอสักรุมิ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 250 คน ได้มาจากสูตร ยามาเน่ (Taro Yamane) กลุ่มตัวอย่างสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มตามความสะดวก (Convenience sampling)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ในวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม เป็นการเก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถามรายบุคคล โดยขอความอนุเคราะห์ให้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผล แบ่งตามเกณฑ์ของ (ณฐมน หมวกฉิม, 2564) ดังนี้ ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.21-5.00 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มากที่สุด ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.41-4.20 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มาก ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.61-3.40 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.81-2.60 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ น้อย ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.80 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ น้อยที่สุด ทดสอบสมมติฐานใช้ค่าที (t-test) และค่าเอฟ (f-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในกรณีที่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะทำการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยวิธีผลนัยสำคัญน้อยที่สุด ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยการพรรณนาแจกแจงความถี่ประกอบตาราง

การวิเคราะห์ข้อมูล จัดทำฐานข้อมูลด้วยโปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์เพื่อหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) และค่าเอฟ (f-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ประชาชนบ้านหัวแรต ตำบลช้างปี อำเภอสักรุมิ จังหวัดสุรินทร์ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 146 คน ร้อยละ 58.4 มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 54 คน ร้อยละ 21.6 มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 144 คน ร้อยละ 57.6 สถานภาพสมรส จำนวน 135 คน ร้อยละ 54.0 และส่วนใหญ่ระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 100 คน ร้อยละ 40.0 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่บ้านหัวแรต ตำบลช้างปี อำเภอสักรุมิ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวม

คณะผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่บ้านหัวแรต ตำบลช้างปี อำเภอสักรุมิ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมและรายด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านสถาบันครอบครัว 2) ด้านสถาบันสื่อมวลชน 3) ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง 4) ด้านความเข้าใจทางการเมือง 5) ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง มาดำเนินการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่บ้านหัวแรด ตำบลช้างปี อำเภอสักรุมิ จังหวัดสุรินทร์

(n=250)

การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่บ้านหัวแรด ตำบลช้างปี อำเภอสักรุมิ จังหวัดสุรินทร์	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ $\bar{X}$
ด้านสถาบันครอบครัว	3.58	0.734	มาก	3
ด้านสถาบันสื่อมวลชน	3.42	0.877	มาก	5
ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	4.27	0.727	มากที่สุด	1
ด้านความเข้าใจทางการเมือง	3.53	0.839	มาก	4
ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง	3.75	0.764	มาก	2
ภาพรวม	3.71	0.548	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการตื่นตัวทางการเมือง โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.71$, S.D.=0.548) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เป็นด้านที่มีระดับสูงที่สุด ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.727) อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ($\bar{X}=3.75$, S.D.=0.764) อยู่ในระดับมาก ด้านสถาบันครอบครัว ($\bar{X}=3.58$, S.D.=0.734) อยู่ในระดับมาก ด้านความเข้าใจทางการเมือง ($\bar{X}=3.53$, S.D.=0.839) อยู่ในระดับมาก ด้านสถาบันสื่อมวลชน ($\bar{X}=3.42$, S.D.=0.877) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบระดับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่บ้านหัวแรด ตำบลช้างปี อำเภอสักรุมิ จังหวัดสุรินทร์ ตามการตื่นตัวทางการเมือง 5 ด้าน โดยจำแนกตามเพศ อายุ รายได้ สถานภาพ และระดับการศึกษา ตามมาตรฐานการตื่นตัวทางการเมือง ตามสมมติฐาน ที่ 1- 5

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ตัวแปรต้น	ค่าทดสอบ	ค่า Sig.	ผลการศึกษา	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ

1	เพศ	t-test	0.496	-	✓
2	อายุ	F - test	0.029*	✓	-
3	รายได้	F - test	0.320	-	✓
4	สถานภาพ	F - test	0.058	-	✓
5	ระดับการศึกษา	F - test	0.034*	✓	-

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าประชาชนที่มีเพศ รายได้ และสถานภาพ แตกต่างกันมีระดับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่บ้านหัวแรด ตำบลช้างปี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มีอายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. ผลข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่บ้านหัวแรด ตำบลช้างปี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุรินทร์ พบว่า ด้านสถาบันครอบครัว ร้อยละ 62.5 ควรส่งเสริมให้สมาชิกในครอบครัวได้พูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองอย่างเปิดเผยและไม่แบ่งฝ่าย เพื่อให้เกิดการตื่นตัวทางการเมืองตั้งแต่ในระดับครอบครัว ด้านสถาบันสื่อมวลชน ร้อยละ 42.9 ควรมีการเข้าถึงง่ายเพื่อให้ประชาชนมีการรับรู้ถึงข่าวสารเพื่อช่วยเพิ่มความตื่นตัวทางการเมืองให้กับประชาชน ด้านการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง ร้อยละ 40.0 ไม่ควรมีการซื้อสิทธิ์ขายเสียง เสียงที่ได้มาควรเป็นเสียงที่บริสุทธิ์จากประชาชน ด้านความเข้าใจทางการเมือง ร้อยละ 50.0 ควรมีสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับการเมือง ที่ใช้ภาษาง่ายและเนื้อหาที่เข้าถึงได้ง่าย เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนทุกกลุ่มวัย และด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ร้อยละ 33.3 ควรมีกิจกรรมการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี และควรแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองและสังคม เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมือง

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษาความตื่นตัวทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่บ้านหัวแรด ตำบลช้างปี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะ ประชาชนบ้านหัวแรดรับรู้ถึงบทบาทความสำคัญของการตื่นตัวทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ทางการเมืองของประชาชน การรับรู้และสนับสนุนการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาชาติ ชาญชัย (ลวดคำพุย) (2563) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

ด้านสถาบันครอบครัว พบว่า การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนบ้านหัวแรดโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในครอบครัวของประชาชนบ้านหัวแรดมีบทบาทสำคัญในการ

สนับสนุนและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิก ทั้งในการพูดคุยเรื่องการเมือง การเข้าร่วมกิจกรรม และการติดตามข่าวสารทางการเมืองจากสื่อต่าง ๆ ช่วยส่งเสริมให้ประชาชนมีความตื่นตัวและเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น ทำให้ประชาชนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางการเมืองกับครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลิต วงษ์สกุล (2562) และพระครูปลัดนายนวภัทน์ (2565) ที่พบว่าครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการมีส่วนร่วมทางการเมือง บุคคลในครอบครัวมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง เช่น การใช้สิทธิเลือกตั้ง การพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง ซึ่งช่วยให้ประชาชนมีความตื่นตัวและมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองมากขึ้น

ด้านสถาบันสื่อมวลชน พบว่า การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนบ้านหัวแรด โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนบ้านหัวแรดมีการเปิดกว้างทางความคิดและตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันสื่อมวลชน ทำให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางการเมืองได้สะดวกรวดเร็วและครอบคลุม และสนใจในประเด็นทางการเมืองมากขึ้น เพราะสื่อมวลชนมีบทบาทในการทำให้ข้อมูลเหล่านี้เป็นเรื่องที่ประชาชนสามารถติดตามและสนทนากันในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระทรงวุฒิ รัตนะ และคณะ (2564) และวัลลภ รัฐธำนิธานนท์ และนพพล อัครชาติ (2562) ที่ระบุว่าสื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการกล่อมเกลางานทางการเมืองของประชาชน ยังพบว่าการตื่นตัวทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาเชื่อมโยงกับความรู้สึกรักมีสมรรถนะทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นผลจากการรับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่แพร่หลายผ่านช่องทางต่าง ๆ โดยเฉพาะออนไลน์ ข้อมูลและข่าวสารเหล่านี้มีผลต่อความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน

ด้านการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง พบว่า การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนบ้านหัวแรด ด้านโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนบ้านหัวแรดประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีส่วนร่วมเชิญชวนกันออกไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งเพื่อให้เกิดการพัฒนา เกิดความโปร่งใส การรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ จึงเป็นช่องทางที่สำคัญที่จะให้ประชาชนรับรู้การปฏิบัติการภายในหน่วยงานทุกขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาเอกรินทร์ ธรรมรส และคณะ (2565)

ด้านความเข้าใจทางการเมือง พบว่า การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนบ้านหัว โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนบ้านหัวแรดมีความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองในสิทธิหน้าที่ของตน รับรู้ข่าวสาร แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ส่งผลให้เกิดการส่งเสริมให้ประชาชนมีการตื่นตัวทางการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางการเมือง ที่มองว่าบุคคลได้รับความรู้ทางการเมืองผ่านกระบวนการที่ต่อเนื่องตลอดชีวิต การเรียนรู้ดังกล่าวมีลักษณะของการถ่ายทอดทัศนคติและแนวทางการปฏิบัติที่สอดคล้องกับค่านิยมและวัฒนธรรมของสังคม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาเอกรินทร์ ธรรมรส และคณะ (2565) และจิตาภา ยศวิสัย และคณะ (2562) ที่พบว่า การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสะท้อนถึงความสนใจและความตระหนักของประชาชนในเรื่องสิทธิและหน้าที่ทางการเมือง

ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนบ้านหัวแรตสนใจที่จะไปมีส่วนร่วมทางการเมืองออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สนใจในการติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อต่างๆ เห็นว่าการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองจะทำให้ประเทศมีพัฒนาการทางการเมือง ทั้งชุมชนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการแสดงออก และการมีส่วนร่วมให้เกิดการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชน ซึ่งสอดคล้องแนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง และงานวิจัยของพระมหาชาติ ชาติกรชัย (ลวดคำทุย) (2563) ที่ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การเข้าร่วมประชุมในชุมชน การประชุมชม หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองอื่นๆ เป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างประชาธิปไตยที่เข้มแข็งและยั่งยืนมั่นคงของสังคม

2. ผลการทดสอบสมมติฐาน

ประชาชนที่มีเพศ รายได้ และสถานภาพ แตกต่างกันมีระดับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่บ้านหัวแรต ตำบลช้างปี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนบ้านหัวแรต ไม่ว่าจะเพศชายหรือเพศหญิง รายได้สูงหรือต่ำ หรือไม่ว่าจะเป็นสถานภาพใดๆ ก็ล้วนมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองอย่างเท่าเทียมกัน และการเมืองถือเป็นสิ่งที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายกว่าในอดีต ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองสามารถเข้าถึงได้อย่างกว้างขวางผ่านสื่อสังคมและอินเทอร์เน็ต ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้คนสามารถรับรู้และมีส่วนร่วมในการแสดงออกทางความคิดเห็นได้ นอกจากนี้ ความสนใจและการมีส่วนร่วมทางการเมืองในชุมชนอาจได้รับการส่งเสริมผ่านกิจกรรมทางสังคมและการสนทนาในชุมชน ซึ่งไม่ขึ้นกับฐานะทางการเงิน บริบททางสังคม วัฒนธรรม และค่านิยมของท้องถิ่น เป็นปัจจัยที่ทำให้การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ไม่ว่าจะจะมีเพศ รายได้ หรือสถานภาพแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พระมหาชาติ ชาติกรชัย (ลวดคำทุย) (2563)

ประชาชนที่มี อายุ และระดับการศึกษา แตกต่างกันมีระดับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่บ้านหัวแรต ตำบลช้างปี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนบ้านหัวแรต ที่อายุและการศึกษาแตกต่างกันอาจมี การเข้าถึงแหล่งข้อมูลทางการเมืองที่ต่างกัน เช่น ผู้สูงอายุอาจเน้นการรับข้อมูลผ่านสื่อแบบดั้งเดิม ในขณะที่วัยรุ่นหรือวัยทำงานพึ่งพาอินเทอร์เน็ตและโซเชียลมีเดียมากกว่า ประสบการณ์และมุมมองทางการเมืองที่แตกต่างกันทำให้การตื่นตัวทางการเมืองต่างกัน เนื่องจากแต่ละช่วงอายุได้เจอกับเหตุการณ์ทางการเมืองหรือสังคมที่แตกต่างกันไป ทำให้มีความสนใจและเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่า และอาจเป็นเพราะทัศนคติ หรือมุมมองต่างๆ ความคิด ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมที่ต่างกันของแต่ละระดับการศึกษา ทำให้การตื่นตัวทางการเมืองนั้นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา พระสร้อยทอง ปญญาวุธ (ประทุมทอง) (2563)

3. แนวทางการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่บ้านหัวแรด ตำบลช้างปี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุรินทร์

การที่จะส่งเสริมให้ประชาชนมีการตื่นตัวทางการเมืองนั้น ควรเริ่มจากการส่งเสริมให้สมาชิกในครอบครัวได้พูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองอย่างเปิดเผยและไม่แบ่งฝ่าย ส่งเสริมให้สื่อควรมีการเข้าถึงง่ายเพื่อให้ประชาชนมีการรับรู้ถึงข่าวสารเพื่อช่วยเพิ่มความตื่นตัวทางการเมืองให้กับประชาชน ส่งเสริมการไม่ซื้อสิทธิ์ขายเสียง เสียงที่ได้มาควรเป็นเสียงที่บริสุทธิ์จากประชาชน ส่งเสริมการมีสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับการเมือง ที่ใช้ภาษาง่ายและเนื้อหาที่เข้าถึงได้ง่าย เพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนทุกกลุ่มวัย ส่งเสริมกิจกรรมการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี และควรแลกเปลี่ยนความคิดเห็นประเด็นทางการเมืองและสังคมเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชลิต วงษ์สกุล และคณะ (2562)

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านสถาบันครอบครัว ควรสนับสนุนให้คนในครอบครัวมีบทบาทในการเสริมสร้างความเข้าใจเรื่องการเมืองแก่สมาชิกในครอบครัว เช่น การพูดคุยสนทนาเรื่องการเมืองในครอบครัว เพื่อให้สมาชิกทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของการตื่นตัวทางการเมือง

1.2 ด้านสถาบันสื่อมวลชน ชุมชนควรสร้างกลุ่มหรือเครือข่ายในชุมชน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลทางการเมืองร่วมกัน การทำงานร่วมกันจะช่วยเสริมสร้างความตื่นตัวและความเข้าใจในประเด็นที่สำคัญ ควรติดตามข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเมืองในท้องถิ่นและระดับชาติอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เข้าใจสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและสามารถตัดสินใจได้อย่างมีข้อมูล

1.3 ด้านการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง ควรจัดกิจกรรมสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ เห็นความสำคัญ และสนใจการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยเน้นการให้ความรู้ถึงการเลือกตั้งว่ามีผลต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

1.4 ด้านความเข้าใจทางการเมือง ผู้นำชุมชนหรือหน่วยงานภาครัฐควรส่งเสริมการให้ความรู้เกี่ยวกับระบบการเมืองและการปกครองแก่ประชาชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าใจถึงกระบวนการทางการเมือง และบทบาทหน้าที่ของตนเองในระบบประชาธิปไตย เพื่อตระหนักถึงการตื่นตัวของประชาชนว่าเป็นบทบาทสำคัญของประเทศ

1.5 ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง หน่วยงานภาครัฐควรสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง หรือจัดกิจกรรมทางการเมือง เพื่อเป็นประเด็นให้ประชาชนสนใจและไม่เบื่อเรื่องการเมือง ส่งเสริมการพัฒนาทางการเมืองให้มีความตระหนักในการทำหน้าที่ให้ความรู้กับประชาชน และประชาชนควรดำเนินกิจกรรมทางการเมืองเนื่องจากการเมืองเป็นเรื่องของประชาชน

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรจะศึกษาจากกลุ่มประชากรที่แตกต่างกันไป เพื่อความหลากหลายของผลการวิจัยของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันออกไป จากนั้นนำผลการศึกษามาวิเคราะห์เปรียบเทียบ เพื่อดูการตื่นตัวทางการเมืองของประชากร

2.2 ควรศึกษาถึงการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชน ในด้านอื่นๆ เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ทราบถึงความตื่นตัวทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าเดิม

2.3 ควรจะใช้เครื่องมือวิจัยที่หลากหลายมากขึ้น เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือการทำแบบสำรวจออนไลน์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่ครอบคลุมและเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณในเรื่องของการตื่นตัวทางการเมือง

เอกสารอ้างอิง (References)

- กฤษชพลณ์ บุญครอง และศิริวัช ศรีโกลางกุล. (2562). นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นกับความตื่นตัวทางการเมือง. *วารสารด้านการบริหารรัฐกิจและการเมือง*, 8(3), 94-119.
- กัลยกร สังขชาติ. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อความตื่นตัวทางวัฒนธรรมประชาธิปไตยของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 3(2), 21-34.
- ชลิต วงษ์สกุล, วชิรินทร์ ชาญศิลป์, พรธชา พุฒยงกูร, และนริศร ทองธิราช. (2562). การตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน ในอำเภอหนองฉาง จังหวัดอุทัยธานี. *วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์*, (2)1, 1-9.
- ณฐมน หมวกนิม, สุรพล สุยะพรหม, และยุทธนา. (2565) การตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนในระบอบประชาธิปไตยที่มีผลต่อการเลือกตั้งทั่วไปของไทย. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 16(44), 103-118.
- ปกรณ เปรมทอง และวัลลภ พิริยวรรณะ. (2562). การตื่นตัวทางการเมืองต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในปี 2562 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. *วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*, (9)7, 506-518.
- เปรมศักดิ์ แก้วมรกฏ. (2561). วัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่นในสังคมพหุวัฒนธรรม: กรณีศึกษา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี*, 12(พิเศษ) , 218-225.
- พระทรงวุฒิ รัตนะ และคณะ. (2564). การกล่อมเกลாதทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไปในอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน. *วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์*, 4(1), 44-53.

- พระมหาชาติรี ชาครชโย (ลวดคำทุย). (2563). การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไป ในอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระสร้อยทอง ปณฺญาวุโธ (ประทุมทอง). (2563). การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเมืองเตา อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วัลลภ รัฐนิตรานนท์ และนพพล อัครชาติ. (2562). ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างการตื่นตัวทางการเมืองกับความรู้สึกรักมีสมรรถนะทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วารสารการบริหารปกครอง, 8(1), 34.